

Vežbe 15.000 članica izazivale su stalnu buru pljesaka i poklika iz 200.000 grla oduševljenih gledalaca. Veličanstvena i do suza dirljiva je bila sletka igra »Tiršev san«. Ona je prikazivana svakog glavnog sletskog dana kao posljednja tačka programa. Istu je želeo svako da vidi, ako ne više puta, a ono bar jedanput, pošto je iz nje mogao da erpe mnogo korisnih pouka za svoj daljnji rad na opšte dobro svih slovenskih naroda.

Mi smo i ovoga puta od bratskog češkoslovačkog naroda mnogo štošta naučili; trudićemo se da to korisno upotrebimo kod svoje kuće, kako bi našu braću Čehoslovake, ako ne pretekli, ali bar dostigli.

Slovensko Sokolstvo, na ovom svom istorijskom kongresu, pokazalo je ne samo da su mu grudi i mišice snažne, već je pokazalo i snažnu i veliku dušu i ogromno slovensko srce; pokazalo je celom svetu da je Slovenstvo kompaktno, da je nepobedivo, da nema sile koja bi ga mogla srušiti; jer iako političkim granicama podeljeno i raskomadano, ono je duhovno jedno, srca mu otkucavaju jednovremeno, misli i težnje su mu uvek iste i jedne. Uzaludni su svi pokušaji raznih očajnika da nas prikažu drukčijima nego što jesmo; uzaludna su im sva njihova prljava, podla i lažna sredstva protiv Slovenstva. Svi su se oni sada uverili, ako do sada nisu verovali, da im je sav njihov trud ništavan pred delom koje je Slovenski Soko prikazao celom svetu na svom IX sletu u Pragu.

Narod, koji je u stanju da izvede tako džinovsko delo, kao što je izveo svoj IX svesokolski slet, a što ni jedan drugi narod na svetu nije u mogućnosti da izvede, u čijem izvođenju se oertava najšira demokratija, — taj narod s punim pravom može i sme zahtevati, da bude među prvima prvi. On ima pravo da se njegova reč svuda sluša i da bude merodavna za sve grane ljudskog života, jer slovenski narodi ispoljavaju najveću demokratiju, plemenitost, bratstvo i ljubav među narodima. Slovensko Sokolstvo želi da u celom svetu zavlada atmosfera u socijalnom i kulturnom životu ista kao što vlada u slovenskim zemljama. I ono je ubeđeno da će mu poći za rukom da se te njegove želje privedu u delo. Neće žaliti ni truda ni žrtava, da ostvari svoje uzvišene ideale za dobro svoga naroda i za bolju budućnost celog sveta.

Ovog puta, nas Jugoslovene bratski češkoslovački narod naročito je mnogo zadužio. Bratskom češkoslovačkom narodu dugujemo mnogo za njihov jedinstveno srdačan i bratski doček i za njihovu naročitu pažnju koju su nam ukazivali na svakom koraku za celo vreme našeg boravka u njihovoj sredini.

Mi im tu njihovu bratsku ljubav nećemo zaboraviti. Jedva čekamo priliku da im se odužimo kod nas, da im vratimo »vernost za vernost, ljubav za ljubav«, kod nas u našoj i njihovoj drugoj domovini.

Pavle Kvačić — Torža

Zadatak Sokolstva u današnjoj teškoj ekonomskoj krizi

U teškim ekonomskim prilikama, koje pogadaju danas gotovo čitav svet poduzimaju se sve moguće mere, da se ublaži ta privredna kriza, koja ima za posledicu veliku besposlicu, tako da su milijuni i milijuni radnika svih mogućih profesija ostali bez rada te zajedno sa svojim porodicama moraju gladovati. Jedna od vrlo važnih me-

ra, koju provode sve države, da bi opet podigle svoju privredu, pružile mogućnost zarade svom narodu i podigle narodno blagostanje, jeste zaštita domaće proizvodnje i domaće radne snage.

Naravno da i naša država nije mogla biti neki izuzetak, pa je i naša zahvatila opća privredna depresija i

Vežbe naših sokolskih četa na praškom sletu

Pomerelija i Gornja Sleska nisu niti mogu biti predmet diskusije, ako se neće da se povredi istina i pravda, a evropskom miru da se zada smrtni udarac.

Republika Poljska uređena je ustavom od 17. marta 1921. na principu podelje vlasti na zakonodavnu, egzekutivnu i sudsku. Legislativa se sastoji iz dva doma: Sejm, koji broji 440 poslanika, i senat sa 111 članova. Na čelu države stoji predsednik, koga bira Narodno veće (obe kuće zajedno) na sedam godina.

Unutarnja politika se zasniva na principu demokratije, zaštiti manjina i verskoj toleranciji, a to je sve zaštićeno ustavnim garancijama. Tako Ukrajinci imaju 2317 dvojezičnih i 723 čisto ukrajinske osnovne, 19 srednjih, 3 stručne i 23 učiteljske škole; Belorusi 35 osnovnih, 3 srednje; Litvanci 24 osnovne i dve srednje; Rusi 6 srednjih; Nemci 593 osnovne, 29 srednjih, 3 učiteljske i 4 stručne; židovi 123 osnovne škole, 3 gimnazije, 1 učiteljsku i 13 stručnih škola.

Narodnosne manjine su prema svojoj snazi zastupljene i u narodnom predstavništvu: Židovi sa 34 poslanika u Sejmu i 12 u senatu, Ukrajinci sa 21 poslanikom i 6 senatora, Nemci sa 17 poslanika i 5 senatora, Belorusi sa 10 poslanika i 3 senatora.

Stanovništvo poljsko najvećim delom bavi se zemljoradnjom — preko 65%, trgovinom i industrijom 22%, a 13% raznim drugim zanimanjima. Pritajstaj godišnji iznosi 1.6%, što čini pola miliona godišnje, a to je jedan od najjačih pritajstaja u Evropi. Gradskog stanovništva ima oko 35%, a seoskog 65%.

Varšava broji 1.200.000, Lodz 600 hiljada, a ima još 10 gradova sa preko 100.000 stanovnika.

Razmer između seoskog i gradskog stanovništva, odnosno između poljoprivrede i industrije, ne daje po-

voda teškim ekonomskim ili socijalnim krizama, koje bi mogle da stave u pitanje društveni poredak u državi.

U poljoprivredi je socijalna pravda tražila, da se izvede agrarna reforma usprkos svemu opiranju krišćanskih nacionala, koji broje 10 poslanika u Sejmu i 9 senatora. Nacionalna liga, iako naginje konzervativizmu, podupirala je tu reformu.

Socijalno zakonodavstvo oslanjajući se na propise ustava, bilo je vrlo plodno, a blagodat njegovu oselile su široke mase. Budžet Ministarstva socijalne politike iznosio je 1928 g. preko 58 mil. zlotā = oko 360 milijuna dinara. Ovaj rad podupiru tri radničke stranke u poljskom političkom životu: Hrišćansko demokratska sa oko 40 poslanika i 7 senatora, Socijalistički parlamentarni savez sa 41 poslanikom i 7 senatora, te komuniste sa 6 pretstavnika.

Za vreme rata Poljska je bila poprište najljuchih borba triju velikih sila — triju carevina; niko je nije štadio, svako se borio na tudem. S toga nije čudo, da je Poljska iz rata izašla opustošena i opljačkana te ličila samo ruševini. Ali životna snaga narodna obnovila je sve grane državnog i narodnog života, usprkos teškim finansijskim prilikama prvih godina, i usprkos jednog teškog rata s boljševicima.

Godine 1924 izvedena je prva velika finansijska reforma, uveden je zlatni franak — zloty, koji je 1927 stabiliziran, a danas zlatno i devizno pokrücke iznosi 60%.

Budžet je uravnotežen, a trgovinski bilans, koji je usled pustoši, koju je naneo rat, sve do 1930 bio pasivan, 1930 postane aktivan za 187 mil. zlotā, dok je u 1931 za prvih devet meseci dosegao aktivni saldo od 269 mil. zlotā. To sve daje sigurnost i stabilnost novostvorenom stanju i poretku.

U poljodelstvu, u žitarskoj produkciji prvo mesto zauzima raž (u 1930

mного i mnogo ljudi lišila posla i zarade. Razume se, da i nama današnje teške ekonomske prilike zadavaju velike brige. Ogroman trud se ulaže sa strane države da se te prilike poboljšaju. Održavaju se sastanci privrednika, drže se konferencije raznih udruženja, sa svih strana se čuje reč, kako ćemo rešiti krizu. A kriza — mesto da jenjava — postaje sve teža i teža.

Sokolstvu kao organizaciji najvećoj u ovoj državi, koja broji blizu četvrt milijuna pripadnika, dužnost je da i ono vodi računa o današnjoj teškoj ekonomskoj situaciji i nastoji zaštititi članove svoje organizacije.

Teške ekonomske prilike nalažu i nama stisnuti svoje redove u cilju samoonbrane domaće privrede i ekonomske zaštite našeg članstva. Te prilike nam nameću dužnost da izbacimo parole u naše redove: Sokoli kupujte domaću robu! Sokoli dajte posla svojoj braći i sestrama! Savez preko župa, župe preko društava i četa treba da upute naše članstvo na kupovanjem domaće robe jačamo domaću industriju, domaći obrt i domaću trgovinu.

Industrijalci, trgovci i obrtnici, članovi naše organizacije, treba prvenstveno da nameštavaju u svoja poduzeća, trgovine i radnje besposlenu braću i sestre.

Naš Savez, župe, društva i čete treba da vode tačnu evidenciju nezaposlenog članstva i putem socijalnih

otseka u Savezu, župama i društvima nađu dotičnoj braći i sestrama zaposlenje. Socijalni otseci u Savezu, župama i društvima treba da nađu načina, da svaki stranac u našoj državi, koji imade zaposlenje, bude zamenjen s našim državljaninom.

Na hiljade našeg naroda stoji bez zaposlenja, a u isto vreme na čelu raznih industrija s velikim berivima stoje stranci, koji opet nađu uvek načina da namestu u svojim uredima i radnjama strance s izgovorom, da je dotični specijalista za dotičnu struku, iako takovih specijalista imade kod nas dosta bez zaposlenja.

Svakog industrijalca, trgovca i obrtnika, člana naše organizacije, koji ima u svom poduzeću stranca, treba Savez najenergičnije upozoriti, da stranca zameni s našim državljaninom.

Svakako da treba u današnjim teškim vremenima, kad je kriza obuhvatila sve slojeve našeg naroda, poduzeti shodne mere, da se u našim privrednim i industrijskim preduzećima prvenstveno uposlun naš narodni element. To ne bi bio jedinstven slučaj u svetu, jer takve pojave opažamo gotovo u svim državama, i u onima, koje su gospodarski jače i slabije od naše. Idealnog rešenja, jasno, ne bi se mogli stvoriti, ali bi se stanje svakako poboljšalo. Trebalo bi prvenstveno nameštati naše ljude, svesne da rade za gospodarsko podizanje svoga naroda,

svoje nacionalne države. Koja je u tom pogledu dužnost svesnih Sokola, ne treba da napominjemo.

Svi mi moramo biti u prvom redu prijatelji sami sebi. A da takvi zaista budemo, treba da se međusobno i u poslovnom pogledu povežemo, podupiremo i pomažemo. Najuspešnije ćemo se pomoći, ako zajedničkim silama, rame uz rame, poradimo da svaki član naše organizacije u buduću kupuje samo domaću robu, da nastojimo da niko iz naših redova ne bude bez zaposlenja, a ako se nađe koji brat ili sestra, da nađemo načina da dotični čim pre bude zaposlen.

Što s time općenito postizavamo?

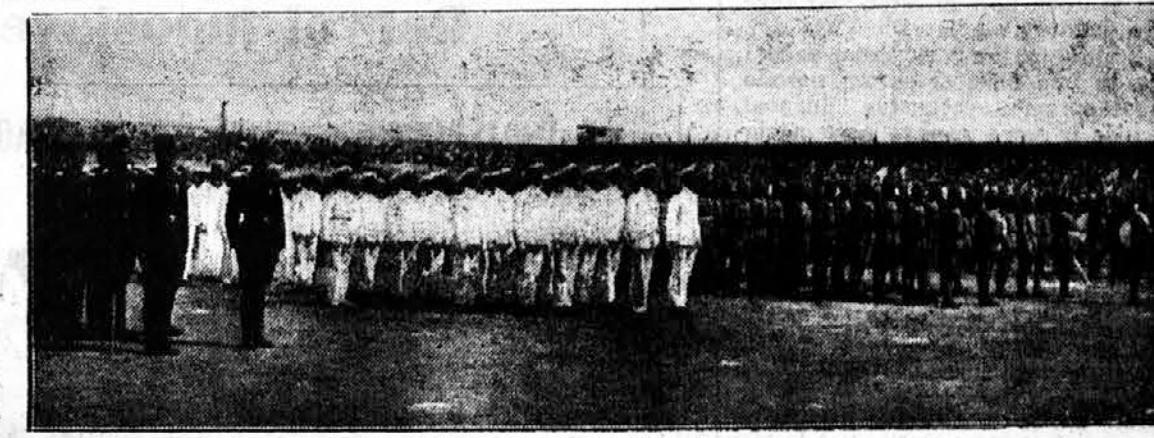
Postizavamo, da naš novac ne odlazi u inozemstvo i da se njime ne koriste oni koje smeta razviti naše države, nego ostanje kod kuće, i kolajući među nama, donosi koristi u prvom redu nama samima. Jer tim našim novcem možemo onda da razvijemo svoju vlastitu industriju, obrt i trgovinu možemo da radimo na unapređivanju svih grana naše privrede, a pri tom, što je najvažnije, dolazi do zarade hiljade i hiljade domaćih ruku svake struke.

Završavam ovaj članak s nadom, da će sve naše jedinice videti socijalnu važnost i korist, koju će nam doneti organizacija borbe za zaštitu domaće proizvodnje i domaće radne snage.

Branko Valadžija — Zagreb.

Jugoslovenska takmičarska vrsta na svesokolskom sletu u Pragu — s leva na desno braća: Zupančić, Borko, Flego, Grilec, inž. Kavčič, Perdan, Skel i Ivančević

Nastup Jugoslovenske vojske na praškom sletu

i u izvozu na istok i Južnu Ameriku, a taj je u 1930 g. iznosio 186 miliona zł. — 1100 mil. dinara.

Pored toga razvila se lepo industrija konfekcije i industrija šešira.

Posle tekstilne industrije dolazi na red jaka metalna industrija. U 1930 g. bila je produkcija: 1.237.497 tona čelika, 477.949 tona sirovog gvožđa, 174 hiljade 362 tone cinka i 40.000 tona olova.

Oko 250 fabrika proizvodi poljoprivredne sprave koje, zahvaljujući svojoj kvaliteti, imaju dobru prođu i na stranim tržištima.

Industrija željezničkog voznog parka izrađuje sve od lokomotiva za sve koloseke, pa do specijalnih tankova i hladnjača te tramvajskih kola.

128 zavoda izrađuje elektrotehničke sprave i mašine.

Kemijska industrija je od velikog značaja.

54 fabrike papira podigle su produkciju papira za 5 godina za 250%.

29 rafinerija izrađuju naftene produkte, a 67 fabrika stakla i porculana potiskuju s uspehom tuđe produkte.

Ovoj velikoj produkciji, kako na polju poljoprivrede, tako i industrije potrebne su komunikacije. Rat je nemalo sve bio uništio, a što je ostalo razneli su neprijatelji. Pa ipak za ovih 12 godina Poljska je na tome polju mnogo učinila.

Željezničke pruge normalnog koloseka iznose 17.326 km, a željeznički vozni park ima 5372 lokomotive, 12 hiljada osobnih i 154.430 teretnih vagona. Željeznice su pretvorene u trgovačko preduzeće i prevoze godišnje oko 180 mil. putnika i 75 mil. tona robe.

Autobusni saobraćaj ima preko 2000 linija. Osobnih automobila ima 36.000, teretnih 7440, dužina cesta iznosi 47.000 km.

Rečni saobraćaj se vrši na 6685 km plovinih reka. Luka Gdańsk je, jedino

zahvaljujući Poljskoj, podigla pretovar za 400% više nego li ga je imala pod Nemačkom, a Gdynia, koja je još 1924, bila malo mjestance i imala pretovar od 16.000 tona, podigla ga je u 1930 na 3.600.000 t., a to će reći za 225 puta više, te ima veći promet nego Trst, Königsberg ili Batum.

Danas pod poljskom zastavom plovi 29 trgovačkih brodova.

Zračni saobraćaj ima 16 stalnih linija.

Za ovim velikim poletom na privrednom polju nije ni u koliko zaostao ni prosvetni razvatak i napredak, nego je išao naporedo sa napretkom materijalne kulture.

Poljski narod, i dok nije imao svoje narodne ni državne slobode, i pored toga što su osvajači zatvarali njegove univerzitete i ostale škole, čuvao je svoje prosvetne tekovine i nastojao da ne zaostane za ostalim prosvetnim svetom i da na svima poljima nauke i umetnosti, dokaže svoje umne sposobnosti i veličinu svoje slovenske duše. Setimo se samo Mickiewicza, Slowackog, Sienkiewicza, a od modernih Zeromskog, Reymonta, Przybyszewskog, ili na polju muzičkom Moniuszke, Chopina i dr.

Vaskrsom poljske države prosvetni rad je oživeo.

U 23.690 biblioteka, 26.592 osnovne škole, 794 srednje škole, 8978 stručnih, dopunskih i drugih, te 20 visokih škola odgaja se i vaspitava poljska omladina, da povede poljski narod putem prosvete i da, u zajednici s ostalim bratskim slovenskim narodima, kako onima na severu, tako i onima na jugu, u međunarodnoj zajednici kulturnih naroda zauzme ono mesto, koje mu pripada i po njegovoj prošlosti i po njegovoj današnjoj, ne samo brojčanij, nego i moralnoj snazi.

Rosija - Fonsier ♦ društvo za osiguranje i reosiguranje ♦ Beograd

Dva posletska proglasa ČOS

Predsedništvo ČOS uputilo je, prilikom zaključaka sletskih dana, u zvaničnom glasilu organizacije i u dnevnim listovima sokolskome članstvu i češkoslovačkoj javnosti sledeća dva proglasa.

Sokolskom bratstvu!

Deveti svesokolski slet, priraden na uspomenu 100 godišnjice rođenja dra Miroslava Tirša uz saradnju Saveza Slovensko Sokolstvo prelazi polako iz krasne sadašnjosti među ostale događaje istorijskog značaja.

Svi bez razlike, deca, naraštaj i članstvo, obični članovi i časnici, učesnici sleta i oni, koji su ostali kod kuće, svi do jednog ste izvršili Vašu dužnost, koja beše za vas jedna radost, jer je to bila dužnost spram naroda, dužnost spram čovečanstvu, dužnost, koja niče iz same osnove naše nacionalne biti: iz moralne osnove i životnih naziranja češkoslovačkog čoveka.

Zahvaljujući tom Vašem radu, zahvaljujući Vašem poznavanju i razumevanju ovih osnova Sokolstva, slet je ispao onako velebno i časno, kako smo samo mogli predmetati i očekivati. Ispred zastupnika celog kulturnog sveta i pred celim češkoslovačkim narodom možemo da tvrdimo da ste pokazali, što je Sokolstvo bilo, što jeste, što mora da bude i što će i biti.

KNJIGE I LISTOVI

NOVE KNJIGE ZA SOKOLSKA KNJIŽNICE

U češkoslovačkom Sokolstvu, gde je i književni rad vrlo dobro organizovan, svako društvo ima dužnost da nabavi za svoju člansku knjižnicu neke propisane knjige, izdate za sokolsko članstvo bilo od same ČOS ili od drugih izdavača. Tako je u poslednje vreme ČOS propisala svim društvima ceo niz raznih stručnih knjiga, koje treba da nabave u toku izvesnog vremena. Između njih spominjemo nekoliko radova, da i naši čitaoci vide, kako se kod braće Čehoslovaka sistematski radi i na tom polju sokolskog uzgoja. Svaka knjižnica treba da nabavi Tiršev spis: Osnova telovežbe, dalje Vaničkov: Zapovesti za strojne vežbe i komentar k tim zapovestima za strojne vežbe. Dalje napisali su braća Vaniček i Vorel zajedničku knjigu prostih vežaba, a brat Benda i Pelikan knjigu o igrama (u dva dela); izdat je i udžbenik za župske prednjačke škole i ispite, a br. Heler i Pehlata napisali su: Petminutni umetci za vežbanje dok je br. Heler napisao: Vežbe za početnike. Brat Taborek sastavio je knjigu o vežbanju s decom, a br. Pergl za vežbanje naraštaja. Sestra Koutnikova izdala je veoma potrebnu knjigu o vežbanju žena na letnjem vežbalištu. Konačno, razume se, propisani su za sve društvene knjižnice i stručni listovi »Cvičitel« i »Cvičitelka«. Savezni prosvetni odbor propisao je nadalje Sokolski arhiv, koji je izdat u dva dela, Tirševe spise ideološkog sadržaja, dalje brošurice Sokolske prosvete i to: Tirševo Sokolstvo, Sokolstvo i rad u manjinama, Vođe reformatorske ideje Masarikove, Postanak, razvoj i cilj sokolskog prosvetnog rada te konačno Pelikonovu knjigu: U Soko! — U poučne svrhe izdala je ČOS i male brošurice sokolskih predavanja, koja svaka stoji samo dve Kč. Za društva propisane su knjige br. Mauerharta: Istorijat Sokolstva, Pelikana: Vera, crkva i klerikalizam, dr. Krala O telovežbi, V. Stjepančeka: O sokolskom ustroju, Pelikana: O sokolskoj misli, dalje sve resolucije VII Velike skupštine, konačno brošura br. Pelikana: Slovensko poslanstvo češkoslovačkoga Sokolstva, sestre Taborske: 60 godišnjica ženske sokolske telovežbe. Brat Jandasek napisao je knjizicu: Dr. Tirš i naše narodno oslobođenje, br. dr. Karel Vajgner i Jandasek izdali su zajedno brošuru: Sokolstvo i narod, a br. dr. Blažka i Jandasek također zajednički spis: Sokolstvo i socijalizam. Dalje mora svako društvo da imade Stjepančkovu priručnu knjigu za sokolske časnike, njegov Dnevnik mladoga čoveka, Vaničkovu: Sokolstvo, njegov pravac i cilj, te konačno Životopis Tirša i Fignera. Sve nabrojane knjige spadaju pod prosvetno odeljenje knjižnice. A i lekarska literatura je zastupljena s nekoliko knjiga: br. Vajgner napisao je knjigu: Poznavanje tela, dr. Tobišek raspravlja u svojoj knjizi sve što je potrebno pri davanju prve pomoći, a za društva je izdata pored toga i posebna Zdravstvena čitanka. Dalje je izradio doktor Navara stručne slike iz anatomije. — Iz nabrojanih knjiga vidi se kakav je sistematski rad ČOS i na polju prosvetnog vaspitanja svojeg članstva.

šava i uvećava naše uspehe. Zato nikako ne smete da poznajete odmaranja i prekida u Vašem radu.

Veliko, krasno i svečano delo sleta završeno je. Ali to nikako ne znači i ne sme nikada značiti, da prekidamo svoj rad. Šta više, mi moramo, da njim nastavimo dalje i dalje, da tako još uvećamo našu radinost i dejstvovanje, bude li to katkada potrebno za dobro naroda.

Deveti svesokolski slet je svečano zaključen, za nas nastaje novo doba napora i plodnog rada. Opet dalje!

Češkoslovačkoj javnosti

Predsedništvo Češkoslovenske Obce Sokolske i Izvršni odbor IX svesokolskog sleta izriču svoju zahvalu svim stanovnicima velikog Praga i okoline, svi bez razlike zaslužuju našu otvorenu i srdačnu hvalu za njihov požrtvovni rad.

Isto tako upućujemo našu iskrenu zahvalu svim svojim prijateljima, te poznatim i nepoznatim pomoćnicima iz sviju krajeva republike, koji su svojom saradnjom kod velikog sletskog rada čitavom svojom snagom pomagali onako velikom uspehu sleta.

Bilo poštanska služba, telegrafska i telefonska, štampa, saobraćajna i služba bezbednosti i kojegod druga javna služba, bilo to pomoćnici u svim ostalim granama i strukama razgraničenog sletskog rada i industrije, bili to

konačno svi učesnici iz Praga i okoline, svi bez razlike zaslužuju našu otvorenu i srdačnu hvalu za njihov požrtvovni rad.

Time, da iskazujemo našu zahvalnost celokupnoj češkoslovačkoj javnosti, vršimo samo svoju dužnost te molimo, da bi nam celokupno stanovništvo u buduće ostalo sklono i u našem daljnjem radu.

Češkoslovačko Sokolstvo nikako neće da stane pri uspesima IX svesokolskog sleta nego će da radi i nadalje u istom pravcu i s istim snagama za uspeh celokupnog češkoslovačkog naroda. Očekuje, da će pri svom radu biti praćeno istom ljubavlju i naklonjenošću, te bratskom pomoću celokupne češkoslovačke javnosti kao i do sada.

Razvoj jugoslovenskog Sokolstva od 1919 do 1932 god.

PORAST BROJNOG STANJA ŽENSKE SOKOLSKA DECE

PORAST BROJNOG STANJA MUŠKE SOKOLSKA DECE

PORAST BROJNOG STANJA SOKOLSKIH NARAŠTAJKI

PORAST BROJNOG STANJA SOKOLSKIH NARAŠTAJACA

PORAST BROJNOG STANJA SOKOLSKIH VEŽBAČICA

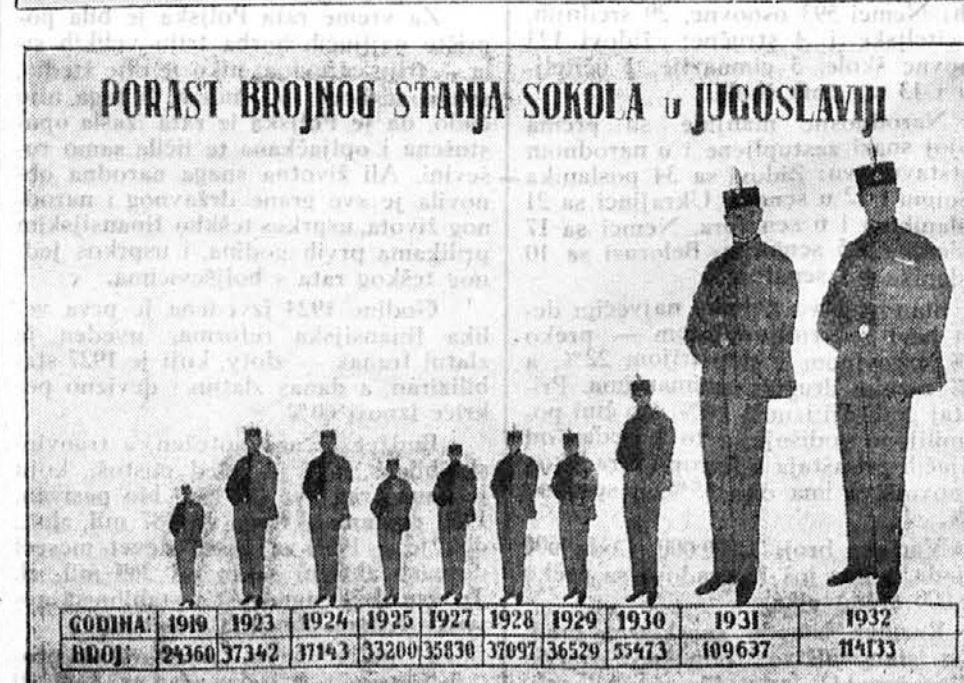
PORAST BROJNOG STANJA SOKOLSKIH VEŽBAČA

PORAST BROJNOG STANJA SOKOLICA

PORAST BROJNOG STANJA SOKOLA U JUGOSLAVIJI

toj svečanosti. Nakon toga je mesni župnik Tomo Dolenc blagoslovio barjak uz vrlo lepi odulji govor o barjaku kao simbolu ideja na kojima radi društvo. Sledili su zatim govori zamenika kuma brata dr. Engelhart, te izaslanika Sokolske župe Vraždin brata dr. Milčetića, koji su bili popraćeni narodnom i sokolskom himnom, koje je intonirala glazba Sokol. društva Lepoglava, te poklicima prisutnih Nj. Vel. Kralju, Jugoslaviji i jugoslovenskom narodu. Zatim je uz pratnju glazbe Sokol. društva Lepoglava održan javni nastup, na kojem su sudelovali s prostim vežbama i vežbama na spravama članovi i naraštaj Sokolskog društva Ivanec, članovi i deca Sokolskog društva Lepoglava, članovi Sokolske čete Klenovnik i Sokolske čete Kamenica, te pri učenju užeta članovi Sokolske čete Kamenica i Bednja.

Na prostranoj livadi, na kojoj je priređena ta svečanost, razvila se zatim vrlo ugodna zabava.

Moramo ovom prilikom istaći, da su članovi te čete sve sami seljaci, te baš radi toga zaslužili su, da ih se za tu vrlo uspešno svečanost istakne i ovom prigodom.

SOKOLSKA ČETA NOVO SELO

Na Vidovdan priredila je naša četa u osnovnoj školi vidovdanske proslavu. Pre akademije, krenula je selom povorka na čelu sa četnom glazbom. U 9 sati naveče otvorio je akademiju tajnik i prosvetar čete brat Jadrošić Marije, održavši prisutnim članovima opširno i vrlo dobro sastavljeno predavanje o Vidovdanu. Nakon otvira- ne državne deklamacije je na ukusno priređenoj pozornici Kocijan Viktor pesmicu »Naš vijenac«, Jadrošić Milan pesmu »Ja sam Sokolić«, Vučković Roza narodnu pesmu »Smrt majke Jugovicia« i brat načelnik Gal Nikola »Naprijed Sokolovici«. Recitatori na- građeni su obilnim pljeskom. Zatim su nastupila muška deca (proste simboličke vežbe) i ženska deca (proste vežbe sa zastavicama). Članovi su osobito dobro izveli praške proste vežbe za članove četa. Sviranjem i pevanjem narodnih napeva završila je ova lepa svečanost.

U nedelju pak dne 29 juna priredio je sokolski podmladak u osnovnoj školi školsku svečanost sa sledećim rasporedom: 1) Proslav; 2) Pevanje državne himne; 3) Deklamacije; 4) Pevanje jugoslovenskih narodnih napeva; 5) Naše banovine — pozorišna slika; 6) Tri želje — vesela igra u jednom činu; 7) Nastup muške dece — proste simboličke vežbe; 8) nastup ženske dece — proste vežbe sa zastavicama.

Sve tačke programa vidovdanske proslave kao i na Petrovo izvedene su

vrlo lepo i tačno, pa su kod prisutnih učinile vrlo lep utisak. Priredbe bile su dobro posećene, a u moralnom pogledu postignut je potpun uspeh.

Župa Vel. Bečkerek

SOKOLSKO DRUŠTVO BAN. KARAĐORĐEVO

Na Vidovdan t. g. održana je sokolska svečanost, koja je privukla lep broj građanstva. Popodne je održana javna vežba u škol. dvorištu. Vežbali su članovi proste vežbe i na spravama, a muški i ženski podmladak proste vežbe i dečje igre. Sve su vežbe izvedene vrlo dobro. Uveče je pred lepm brojem gledalaca održana zabava s igrankom. Na programu su bile dve prigodne deklamacije i tri pesme, koje je otppevao dečiji hor pod ravnanjem br. Kisinskog, i pozor. komad »Kir Janja« od Jov. Popovića. Moralni uspeh celokupne svečanosti je odličan, a materijalan zadovoljavajući.

Župa Zagreb

SOKOLSKO DRUŠTVO PAKRAC

Sokolsko društvo u Pakracu priredilo je o Vidovdanu o. g. prvi put svečanu proslavu toga dana, koja je svojim karakterom i svojom izvedbom daleko nadmašila sve ranije.

U sokolani skupio se uveče lep broj braće i prijatelja Sokolstva. O značenju Vidovdana, njegovoj čisto istorijskoj i duboko narodnoj pozadini, govorio je iscrpno, s osećajem i znalački brat prosvetar M. Sučević. Jedno je dete, član podmlatka, deklamovalo jednu narodnu pesmu iz Kosovskog cikla, a članovi društva su skladno i lepo otppevali dve kratke pesme (dirigent brat J. Bajde).

Jednu tačku programa ispunile su svojom elegantnom i skladnom izvedbom uvek vredne i marne sestre Sokolice. Poslednja je tačka bila »Danak u krvi« od br. Nušića. Izvedba ovog potresnog dramaleta dirnula je mnoge do suza.

Svi su bili dobri i imena bi se njihova morala sva navesti, kad bi prostor našeg dragog »Sokolskog glasnika« bio veći nego što jeste. Kulise i pozornica vanredni. Brat Sladović, član upravnog odbora, pokazao se kao pravi Soko i kao čovek koji ima mnogo, vrlo mnogo umetničkog osećaja i takta. Neumorni brat blagajnik Diklić M. vanredno je zadovoljan. Nije uzalud bila njegova žurba, strahovanje za uspeh i agitacija. Uspeh je i moralni i materijalni velik, i to je ne samo njemu, nego svima jedina nagrada za ljubav prema plemenitoj sokolskoj

stvari. Siromašnim je vrednim članovima omogućen put u Prag, a to je i bila svrha ove priredbe. I još nešto! Ovo je bila prva sokolska priredba kod nas, na kojoj se nije uživalo alkoholno piće. Nitko, ne samo braća i sestre, nije okusio te večeri kapi alkohola. Takav je bio zaključak upravnog odbora. Pokušalo se, da li će ići i da li se može, i videlo se, da i ide i da se može. — M.

SOKOLSKO DRUŠTVO KUTINA

Sokolsko društvo Kutina održalo je dne 26 juna vrlo uspešno javnu vežbu, a na večer akademiju s plesom. Rodoljubno građanstvo izvesilo je toga dana u znak oduševljenja zastave po celome mestu, da što lepše dočeka goste izvana.

Vežba započela je u 16 sati s nastupom muške dece. Sa svojom oštrom i odlučnom izvedbom ubrala su muška deca buran pljesak. Ženska deca odvežbala su župske vežbe, također lepo i skladno. Župske vežbe ženskog naraštaja ubrale su najviše odobravanja, te je to bila najlepša tačka programa. Mala, ali vrsna četa iz Vukovja nastupila je s prostim vežbama. Ova je četa bila posebno pozdravljena. Sprave vežbala su društva Kutina, Popovača i Ludina, i to na ručama, preči i karikama. Članice s praškim vežbama također su ubrale mnogo pljeska, jer su ih dobro izvele. Zatim su sledile igre, dece i naraštaja, i kao završna tačka praške vežbe članstva.

Posle programa obavljen je mimohod sveukupnog vežbačkog članstva pod barjakom, koje je pozdravio starešina Sokola br. dr. Zlatko Gollner lepim patriotskim govorom. Zatim se do početka akademije razvila igranka.

Akademija je otvorena pevanjem sokolske koračnice pod ravnanjem brata Dolenca. Sledile su deklamacije, zatim nastupi muške i ženske dece te ženskog naraštaja. Sve su vežbe bile vrlo lepo odvežbane, a najviše su aplauza ubrale naraštajke na brvnu i pomladak u vežbi s puškama. Muške kategorije vodio je načelnik br. Narančić, a ženska načelnica s. Jelka Tomašić. Akademija je lepo uspela materijalno i moralno.

Javnu vežbu posetila su društva Ludina, Lipovljani, Popovača, zatim čete Vukovje i Kraljeva Velika; a ostala društva bila su rasturana po delegatima. Odazov građanstva, obzirom na sedanje ekonomske prilike bio je dobar.

SOKOLSKO DRUŠTVO NOVA GRADIŠKA

Naše Sokolsko društvo održalo je svoju godišnju javnu vežbu 26 juna

na svom novouređenom letnjem vežbalištu, uz sudelovanje svojih seoskih četa: Mašić, Medari-Trnava, St. Petrovo Selo, Cernik, Giletinci, Cer. Savovina, te društava: Pakrac sa fanfarom i Okučani sa svojom četom Bodegraji. Posle ophoda kroz grad, s našom fanfarom na čelu, počela je javna vežba, s ovim rasporedom: Odbojka — članovi i naraštaj; proste vežbe — muška i ženska deca; proste vežbe — muška deca; proste vežbe — ženska deca; praške proste vežbe — ženski naraštaj; praške proste vežbe — muški naraštaj; praške proste vežbe — članovi; proste vežbe — članice četa; praške proste vežbe — članice; vežbe na spravama — članovi i naraštaj; praške proste vežbe — sokolske čete; igre — muška i ženska deca; župske proste vežbe — članovi i članice; vežbe s puškama — vojnici; mimohod sviju kategorija.

Prostrano i lepo uređeno vežbalište, s ovako velikim brojem sokolske braće i sestara, imalo je izgled kao da se održaje kakav slet, što je sve na prisutne učinilo ugodan utisak i uverenje, da je sokolski pokret uhvatio jaki koren i u gradu i u selu. Zajednički nastup prisutnih četa bio je lepa manifestacija jugoslovenske sokolske ideje na selu i put zbližanja među jednokrvnom braćom. Vežba vojnika s puškama, bila je od gledaoca naročito pozdravljena. Sa zadnjom tačkom istupile su sve vežbače kategorije u dugačkom lancu oko vežbališta, pa je ovime naročito istaknuto, kako je velik broj aktivno sudelovao na javnoj vežbi.

Naveče je bila zabava s igrankom, i time je ova sokolska svečanost završena. — D. V.

SOKOLSKO DRUŠTVO KLANJEC

Sokolsko društvo u Klanjcu održalo je dne 26 juna o. g. svoj javni nastup, koji je moralno i materijalno lepo uspio. Uspehu su uz domaće društvo pridonela i bratska okolišna društva: Krapina, Pregrada, Brdovec, Desinić, Bizeljsko, Sv. Petar, i četa Sutlanska Poljana, pa je tako ta priredba bila ujedno i manifestacija sokolske bratske uzajamnosti i sokolskog gesla: Svi za jednoga jedan za sve.

Pre javne vežbe formirala se povorka svih vežbačkih kategorija, kao i starijeg članstva, koja je za naše sitne prilike dosegla imponzantan broj od preko dve stotine lica. Povorka je na čelu s domaćom vatrogasnom glazbom, pošla iz sokolane, kroz barjacima isključeni Klanjac, na vežbalište, gde je starešina domaćeg društva br. dr. Stjepan Iveković u svom pozdravnom govoru izneo niz lepih misli o Sokolstvu, te

tako i široj publici učinio shvatljivim oduševljenje, koje Sokolstvo vodi trenutim putem visokim sokolskim i nacionalnim idealima.

Program javne vežbe bio je vrlo dobar, a same vežbe precizno izvedene i to sledećim redom: Proste vežbe — ženska deca Klanjec (18); proste vežbe — muška i ženska deca osnovne škole Strmec (40); vežbe s batinama — muški naraštaj Bizelsko (15); proste praške vežbe — muški naraštaj Klanjec (20); proste vežbe naraštaj — ženski naraštaj Klanjec (18); proste vežbe naraštaj — četa Sutlanska Poljana (20); proste vežbe praške — članice Sv. Petar i Bizelsko (16); proste vežbe praške — članovi društava Krapina, Pregrada, Bizelsko, Sv. Petar i Klanjec (32); vežbe na spravama — članovi društava Bizelsko, Brdovec, Klanjec, Krapina (18); skupine i raznosti — muški naraštaj Bizelsko (15). Ukupno je nastupilo u svim kategorijama 212 lica. Iza vežbe razvila se lepa veselica.

Ovim je javnim nastupom Sokolsko društvo u Klanjcu pokazalo, da se i kod malenog broja izvršujućih članova dadu postignuti zamerni rezultati, ako ima volje, požrtvovnosti i sokolske svesti, pa će im ta priredba biti moralni potstrek za daljnji rad, prema onoj našoj: napred, ni koraka natrag!

SOKOLSKO DRUŠTVO STAZA

Naše Sokolsko društvo u Stazi, rađeći svim silama na širenju Sokolstva među narodom po selima, napravilo je izlet 19 juna u Crkveni bok, da poseti tamošnju četu i da joj daje što većeg potstreka za rad.

Pod vodstvom starešine br. Milana Novakovića na izlet je pošlo 26 članova, 2 članice i 6 muškog naraštaja. Velika množina naroda dočekala je Sokole s burnim oduševljenjem, iz čega se videlo, koliko je Sokolstvo omiljeno u ovome kraju.

Sokole i sakupljen narod pozdravio je lepim govorom starešina br. Milan Novaković. U ime čete Crkveni bok zahvalio se lepim govorom starešina čete brat Mihajlo Đuričić. Posle zajedničkog ručka, odvežbali su članovi našeg društva proste vežbe, vežbe na preči, te odbojku. Mnoštvo naroda je s velikim interesovanjem pratilo izvođenje vežbe i vežbače oduševljeno aklamiralo. Posle vežbe razvilo se narodno veselje. Na koncu oprostio se sa sakupljenima načelnik društva Staza br. Đuro Marković i tajnik brat Jovo Vrlinić, pozivajući ih na što ustrajniji sokolski rad. Pri polasku u najljepšem raspoloženju rastala su se bratska društva i narod sa klicanjem Nj. Vel. Kralju, Kraljici, starešini Sokola, Nj. Vis. Prestolonasledniku Petru i Jugoslaviji.

JOSIP HAFNER Sokolske zastave po propisima SKJ Po originalnim nacrtima - Umetnički rad!

LJUBLJANA - PRISOJNA 5 (TABOR) Veoma snižene cene! Tražite neobavezno oferte i reference!

Preporučamo tvrtke, koje oglašuju u »Sokolskom glasniku«!

RUDE IN KOVINE
D. D.
LJUBLJANA, MASARYKOVA CESTA 15
Naslov za brzojavke: Rude
Telefon interurban štev. 2327
En gros:
svinec, cink, cin, aluminij, baker, cinkova pločevina, svinčena pločevina, pocinkana železna pločevina, cinkovo belico
izdelek Cinkarne, d. d. Celje), barve, žveplenokisla glina, aluminijev hidrad, bakrena galica, cinkov prah, katran, stare kovine, kovinasti ostanki, rude vseh vrst

Za izvršitev modernih portretov ter vsakovrstnih fotografičnih slik, kakor: skupin, povečav, interjerjev itd. se priporoča
Fotografični atelje »VIKTOR«
LJUBLJANA, Knafljeva ulica štev. 4
(nasproti Narodni tiskarni)

I OR I OR I OR
IVORNICA GIMNASTIČKIH - SPRAVA
ORAZEM - RIRNICA - DOL - SLOV - I OR
1 konj za članstvo S 27 Din 2.790—
1 konj za škole S 28 Din 2.490—

Lakoatleške sprave!
za sokolska društva
Odbojka!
Specijalne sokolske cijene!
Cijenici besplatno!
M. DRUCKER
Zagreb, Ilica 39
Beograd, Knez Mihajlova 35
Pasaž Akademije Nauka

JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA U LJUBLJANI
REGISTROVANA ZADRUGA S OGRANIČENIM JAMSTVOM
opskrbljuje u smislu člana 2. svojih pravila sve sokolske organizacije u zemlji sa svim potrepštinama, koje su potrebne za izvajanje programa i za postignuće ciljeva našeg Sokolstva. Izdaje i raspačava tiskanice, knjige i brošure sokolsko-programatskog, uzgojnog i propagandističnog sadržaja, plakate, diplome, značke, legitimacije i muzikalije. Komisijska prodaja odora sviju kategorija
NASLOV: JUGOSLOVENSKA SOKOLSKA MATICA, LJUBLJANA, NARODNI DOM
TELEFON BROJ 25-43. — POŠTANSKO ČEKOVNI RAČUN LJUBLJANA: 13.831
ZAHTEVAJTE CENIK

Iv. Brunčić
pleskar in ličar
se toplo priporoča vsem cenj. naročnikom. — Delo solidno! — Cene zmernel!
TELEFON št. 3476
Ljubljana
Kolodvorska ulica 23

ŠIRITE SOKOLSKU !!! ŠTAMPU: !!!
»SOKOLSKI GLASNIK«
»SOKO«, »SOKOLIĆ« i
»NAŠU RADOST«

KLITJE
vseh vrst no fotografijah ali resbah
vse vrste najsolidnejše
KLITARNA ST-DEU
LJUBLJANA-DALMATINOVA 13